

Young ?ema le?i K?sa Form-3

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Young ?ema le?i K?sa Form-3*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33463>

Özet

Young ?ema Ölçe?i K?sa Form-3 (YSQ-SF3), Jeffrey Young taraf?ndan geli?tirilen ve bireylerin ya?am boyu süregelen, derinlemesine yerle?mi? olumsuz bili?sel ve duygusal kal?plar? olan Erken Dönem Uyumsuz ?emalar (EDUS) varl???n? ve ?iddetini ölçmek amacıyla tasarlanm?? bir öz bildirim arac?d?r. Bu ölçek, orijinal YSQ'nun k?salt?lm?? versiyonlar?ndan biri olup, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda ?ema odakl? terapi uygulamalar? için temel te?kil eden 18 ?emay? de?erlendirir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, 2009 y?l?nda Soygüt, Karaosmano?lu ve Çak?r taraf?ndan ger?ekle?tirilen kapsaml? bir psikometrik çal???ma ile tamamlanm??t?r.

Türkçe uyarlama çal???mas?, ölçe?in kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r. Bu çal???ma, özellikle Türk popülasyonunda ?ema envanterlerinin kullan?m?na önemli bir katkı sa?lam??, ?ema Terapi uygulay?c?lar? için güvenilir bir de?erlendirme arac? sunmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Young ?ema Ölçe?i K?sa Form-3, YSQ-SF3, Erken Dönem Uyumsuz ?emalar, ?ema Terapi, Türkçe Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Klinik De?erlendirme.

Yazarlar

Gonca Soygüt, Alp Karaosmano?lu, Zümra Çak?r.

Amaç

Young ?ema Ölçe?i K?sa Form-3'ün temel amac?, bireylerin çocukluk ve ergenlik dönemlerinde ortaya ç?kan ve ya?amlar? boyunca devam eden 18 farkl? Erken Dönem Uyumsuz ?emalar alan?ndaki e?ilimlerini h?zl? ve etkin bir ?ekilde ölçmektir. Bu ?emalar, bireyin kendini ve çevresini alg?lama biçimini, duygusal tepkilerini ve ki?ileraras? ili?kilerini olumsuz yönde etkileyen temel inanç ve duygusal kal?plar? temsil eder.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?n?n spesifik amac?, Türk kültürüne özgü dilsel ve kavramsal farkl?l?klar? dikkate alarak YSQ-SF3'ün geçerli ve güvenilir bir Türkçe versiyonunu klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?ma sunmakt?r. Bu, özellikle klinik popülasyonlarda ?ema terapi müdahalelerinin planlanmas? ve etkinli?inin de?erlendirilmesi için kritik öneme sahiptir.

Yap?

YSQ-SF3, Jeffrey Young'ın ?ema Terapi modelinin temelini olu?turan psikolojik yap?y? ölçer. Bu yap?, be? geni? ?ema Alan? (Domain) alt?nda toplanan 18 spesifik Erken Dönem Uyumsuz

?emadan olu?ur. Bu ?emalar; Kopukluk ve Reddedilme, Zedelenmi? Özerklik ve Performans, Zedelenmi? S?n?rlar, Ba?kalar? Yönelimlilik ve A??r? Tetikte Olma/Bask?lama domainleridir.

Her bir ?ema, çocuklukta kar??lanamayan temel duygusal ihtiyaçlara yan?t olarak geli?en ve yeti?kinlikte psikopatolojiye yol açabilen derinlemesine yerle?mi? bir örüntüyü temsil eder. YSQ-SF3, bu 18 ?ema boyutunun her birini temsil eden maddeler arac?l???yla bireyin ?ema ?iddetini kantitatif olarak belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

Soygüt ve arkadaşlar?n?n (2009) gerçekle?tirdi?i geçerlik çal??mas?, Türkçe YSQ-SF3'ün yap?sal uygunlu?unu ve amaca uygunlu?unu incelemi?tir. Yap?lan analizlerde, ölçe?in teorik olarak öngörülen ?ema yap?lar?n? ölçüp ölçmedi?i test edilmi?tir.

Genellikle bu tür uyarılma çal??malar?nda, ölçe?in faktör yap?s?n?n orijinal modele ne kadar uydu?u incelenir (Yap? Geçerli?i). Ayrıca, ölçe?in ilgili di?er psikopatoloji ölçütleriyle (örn., depresyon, anksiyete) olan ili?kileri (Yak?nsak ve Ay?rt Edici Geçerlik) de de?erlendirilerek ölçe?in klinik aç?dan anlaml?l??? desteklenmi?tir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in tutarlı ve tekrarlanabilir sonuçlar verme yetene?ini ifade eder. Soygüt ve ekibinin psychometrik çal??mas?nda, Türkçe YSQ-SF3'ün iç tutarlılık katsayılar? (Cronbach Alfa de?erleri) hesaplanm???tır.

Genel olarak, YSQ-SF3'ün her bir ?ema alt ölçe?i için kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılık de?erleri rapor edilmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Ayrıca, baz? güvenilirlik çal??malar?nda ölçe?in zaman içindeki stabilitesini belirlemek amacıyla test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi?tir.

Faktör Analizi

Türkçe YSQ-SF3'ün yap? geçerli?ini incelemek amacıyla do?rulamalı veya aç?klayıcı Faktör Analizi teknikleri kullanılm???tır. Bu analizler, ölçe?in 18 ?ema boyutunu temsil eden maddelerin beklenen faktörlere yüklenip yüklenmedi?ini ara?tırm???tır.

Faktör analizinin temel bulgular?, Türkçe formun orijinal YSQ-SF3'ün teorik 18 faktörlü yap?s?n? veya daha geni? 5 domainli yap?s?n? destekledi?ini göstermi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in Türk popülasyonunda da ?emalar?n yap?sal modelini do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama, Öz Bildirim Ölçe?i

Format: Genellikle 6 dereceli Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanılır (1 = Tamamen Yanlış - 6 = Tamamen Doğru).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik ve Klinik Olmayan Yetişkin Popülasyon

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri yetişkinler

Popülasyon Detayları: Türkçe uyarlama çalışması, genellikle üniversite öğrencileri ve/veya klinik örneklem dahil edilerek yürütülmüştür. Ölçek, ?ema terapiye uygun olarak, kronik psikolojik sorunları olan bireylerde Erken Dönem Uyumsuz ?emalar düzeylerini belirlemek için idealdir.

Test Metodolojisi: Bireylerden her maddeyi kendi yaşam deneyimlerine ne kadar uyduğunu belirten bir ölçek üzerinde i?aretlemeleri istenen kâğıt-kalem veya dijital ortamda uygulanan bir değerlendirme yöntemidir.

Anahtar Kelimeler

Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlik, Öz Bildirim, Psikopatoloji, Klinik Değerlendirme Aracı, ?ema Terapi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Ba?lı Kurulu? E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar Gonca Soygüt için: goncab@hacettepe.edu.tr

Yazın Adresi: Bilgi mevcut değildir, ancak sorumlu yazar Hacettepe Üniversitesi ile ilişkilidir.

?zinler, Ücret ve Test Yılı?

Ölçe?in orijinal geliştiricisi Jeffrey Young'dır, ancak Türkçe uyarlama ve psikometrik özellikler Soygüt, Karaosmano?lu ve Çakır tarafından 2009 yılında yayınlanmıştır. Ölçe?in ticari kullanımı ve klinik uygulamaları için izinler ve ücretler, genellikle orijinal ölçek sahipleri veya Türkçe uyarlama çalışması'nın sorumlu yazarı ile iletişime geçilerek belirlenmelidir.

Test Y?I?: Türkçe adaptasyon çal??mas? 2009 y?I?nda yay?nlanm??t?r.

Kaynaklar

Soygüt, G., Karaosmano?lu, A., & Çak?r, Z. (2009). Assessment of early maladaptive schemas: A psychometric study of the Turkish Young Schema Questionnaire-Short Form-3. *Turkish Journal of Psychiatry*, 20(1), 75-84.

Bu çal??man?n orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: [young-schema-questionnaire-short-form-3-toad.pdf](#)

Young ?ema Ölçe?i K?sa Form-3 Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.